

Když ticho mluví. Lukáš Jirsa o příbězích, které zůstávají pod kůží

9.6.2025 - Petra Jungwirthová | Ústav pro studium totalitních režimů ČR

Ve spolupráci s televizí Noe, která se dlouhodobě věnuje hodnotovým a duchovním tématům, ale také historickým reflexím, vzniklo nedávno pro Ústav pro studium totalitních režimů několik podcastů zabývajících se historií spjatou s nacistickým útlakem katolické církve za Protektorátu Čechy a Morava. Podíl na zdárném dokončení podcastového projektu Kladivo a kovadlina měl hlavní dramaturg televize Lukáš Jirsa, se kterým jsme na toto téma vedli rozhovor.

Pane Jirso, jak dlouho jste v televizi Noe a co je vaší náplní práce?

V televizi Noe jsem již víc než 13 let. Od samého začátku mého angažmá jsem se věnoval rozvoji pražského studia. Televize Noe sice sídlí v Ostravě, ale s růstem naší televize bylo jasné, že některé pořady je nutné produkovat v Praze. Třeba diskusní pořad K jádru věci reflektující domácí i světové dění očima vybrané osobnosti (např. Tomáš Halík, Michal Stehlík, Francesca Šimuniiová) nebo publicistický týdeník V souvislostech, který přináší komentář k aktuálním společensko-politickým otázkám, to jsou programy, které je nutné vyrábět v centru dění, tedy v naší metropoli. Kromě dramaturgie těchto pořadů se také věnuji nákupu hraných a dokumentárních filmů nebo třeba pravidelné reflexi filmové tvorby v kulturním měsíčníku Přesah.

Co vás na práci dramaturga nejvíc baví nebo naplňuje?

Spolupodílet se na výběru témat a hostů do nejružnějších diskusních pořadů pokládám za důležitou a zodpovědnou činnost. Jako příjemný bonus navíc беру skutečnost, že se v rámci příprav natáčení s řadou pozvaných osobností mohu blíže setkat.

Jak vnímáte poslání televize Noe v dnešní době?

V době, kdy brzy půjde jen těžko rozlišit, co z nepřeberného množství mediálních obrazů je fikce a co realita, stoupá role důvěryhodných médií – a právě mezi nimi má své místo i televize Noe. Pro mnohé jsme sice “náboženskou televizí”, ale když se podíváte do našeho programu, rychle zjistíte, že zdaleka nenabízíme jen bohoslužby nebo přednášky na náboženská témata. Jsme televizí stojící na straně pravdy, svobody a kritického myšlení, což pokládám za zásadně důležité.

Jak vznikla myšlenka na spolupráci s ÚSTR na tomto podcastovém projektu?

Televize Noe dlouhodobě poskytuje prostor pořadům reflektujícím naše dějiny, a to z prostého důvodu: dějinná zkušenost je nanejvýš důležitým zdrojem poučení pro současné i budoucí dění. A tak spolupráci naší televize s ÚSTR vnímám jako zcela přirozenou.

Co vás osobně nejvíc zasáhlo z příběhů, které jste v rámci podcastu slyšel nebo zpracovával?

Měl jsem možnost sledovat vznik scénářů a následně být i při samotném natáčení v pevnosti Terezín. Všech pět dílů pokládám za přínosné a inspirativní. Nejsem historik, a tak pro mne byly mnohé informace nové a podnětné. Dovolím si nicméně jeden díl zvlášť vyzvednout: pohnutý, řekl bych až intimně hrdinský příběh rodičů Tomáše Krause, který je jedním z hostů podcastu, mne opravdu zasáhl.

Jak přistupujete k náročným tématům minulosti v televizi Noe?

Těžiště máme v diskusních pořadech a dokumentárních filmech věnujících se reflexi dějin v obecném slova smyslu. Jsme sice “televizí dobrých zpráv”, jak zní náš slogan, to ale neznamená, že bychom se vyhýbali náročným tématům. Dokonce bych řekl, že je tomu naopak: která jiná televizní stanice věnuje tolik prostoru třeba trpící Ukrajině nebo právě reflexi historických otázek spojených s utrpením ať už individuálním nebo celonárodním? V tomto ohledu jsme v mediálním prostoru takoví “exoti”. Díky našemu nekomerčnímu založení si to ale naštěstí můžeme dovolit.

Co byste si přál, aby si diváci nebo posluchači z Kladiva a kovadliny odnesli?

Určitě vědomí odpovědnosti za dobu, v níž žijeme, vyplývající z odkazu těch, o nichž Kladivo a kovadlina vypráví. Ano, současnost není jednoduchá. Fukuyamův “konec dějin” se bohužel zjevně neodehrává, nicméně není čas na rezignaci ani sobeckou uzavřenost do sebe a do svého pohodlného života v (zatím) dějinném závětrí zápecnické České republiky. Statečnost a pevná přesvědčení našich předků nám budiž vzpruhou i závazkem do budoucna.

Související:

- Série podcastů v rámci projektu Kladivo a kovadlina z dubna 2025 natočených televizí Noe

<https://www.ustrcr.cz/pribehy-ktre-neskoncily-rozhovor-o-odvaze-pameti-a-televizni-tvorbe>